

PÖYTÄKIRJA

Ilmastopaneelin 20. kokous

Aika: 11.10.2022, klo 12-16

Paikka: Topelia, A206, A-siipi, 2 krs, Unioninkatu 38, Helsinki

Paikalla:

Panelistit: prof. Markku Ollikainen (pj), Helsingin yliopisto, prof. Ari Ekroos, Aalto-yliopisto, prof. Sirkku Juhola, Helsingin yliopisto, tutkimusprof. Paula Kivimaa, SYKE, tutkimusprof. Hannele Korhonen, Ilmatieteen laitos, prof. Jukka Käyhkö, Turun yliopisto, prof. Peter Lund, Aalto-yliopisto, tutkimusprof. Kristiina Lång, LUKE, prof. Heli Peltola, Itä-Suomen yliopisto, prof. Jyri Seppälä, SYKE, apulaisprof. Annukka Vainio, Helsingin yliopisto.
Sihteeristö: viestintäasiantuntija Sanna Autere, Helsingin yliopisto, erityisasiantuntija Heta Heiskanen, ympäristöministeriö, tiedesihteeri Maria Karttunen, Helsingin yliopisto, tiedesihteeri Marianne Leino, Helsingin yliopisto, tutkijatohtori Sanna Lötjönen (sihteeri), Helsingin yliopisto, koordinaattori Sally Weaver, Helsingin yliopisto.

Yhdyshenkilöt: johtava asiantuntija Lotta Heikkonen, maa- ja metsätalousministeriö, erityisasiantuntija Laura Nurminen, oikeusministeriö, erityisasiantuntija Katja Tuokko, työ- ja elinkeinoministeriö, johtava asiantuntija Jukka Uosukainen, valtioneuvoston kanslia.

Vierailijat (paikalla kohdan 6a käsittelyn ajan): apulaisprofessori Lassi Ahlvik, Helsingin yliopisto.

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo12:08.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

a. Paneelin kokous 5.9.2022

Pöytäkirjan hyväksyminen siirretään seuraavaan kokoukseen.

4. Tilannekatsaus

a. Esiintymiset ja julkaisut

i. Ilmastopolitiikan pyöreä pöytä 15.9. / Lund

Lund kertoi ilmastopolitiikan pyöreän pöydän kokouksesta 15.9.

ii. EEAC-konferenssi 14.-15.9. / Karttunen

Karttunen kertoi EEAC-konferenssista. Tilaisuudesta keskusteltiin.

iii. Ilmastopolitiikan parlamentaarinen seurantaryhmä 4.10. / Ollikainen

Ollikainen kertoi ilmastopolitiikan parlamentaarisesta seurantaryhmästä ja sen kokouksesta 4.10. Aiheesta keskusteltiin.

iv. ICCN 4.-5.10. / Leino

Leino kertoi ICCN:n kokouksesta 4.-5.10. Ensimmäisenä päivänä oli temaattisia keskusteluja ja toisena päivänä käsiteltiin verkoston sisäisiä asioita. Aiheesta keskusteltiin.

b. Panelistien raportointi omista esiintymisistä

i. EAKR-kokous / Käyhkö

Käyhkö kertoi Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) kokouksesta. Aiheesta keskusteltiin.

ii. Muut

Panelistit raportoivat esiintymisistään.

c. Ministeriökuulumiset ja mahdolliset tiedot aikatauluista / Ministeriöyhdyshenkilöt

Yhdyshenkilöt kertoivat ministeriöiden kuulumisia. Kiitettiin eläkkeelle jäävää Uosukaista hyvästä yhteistyöstä.

d. Lausunnot ja kuulemiset / Weaver

Annetut lausunnot:

- Valtioneuvoston selonteko Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035
- Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2023 -pääluokka 35: ympäristön- ja luonnonsuojelu
- Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulainsäädännön ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta
- Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)
- Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 - kansallinen ilmasto- ja energiastrategia

Työn alla olevat lausunnot:

- Työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 (KISS2030)
- Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kaivosmineraaliveroa koskevasta lainsäädännöstä
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta
- Ympäristöministeriön asetus rakennuksen materiaaliselosteesta
- Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä
- Talousarvio vuodelle 2023 // Teema: Hiilineutraali Suomi ja ilmastotavoitteet / Uudet painotukset ja toimet / Arvio eri toimien vaikutuksista / Kipupisteet ja kehittämishaasteet
- Luonnos Kansalliseksi metsästrategiaksi (KMS2035)
- E&I, KAISU, MISU - kaikki
- Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta (ennallistamisasetus)
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain väliaikaisesta muuttamisesta

5. Sopeutumissuunnitelma-lausunto, hyväksymiskäsittely

Leino esitteli lausuntoa ja sen rakennetta yleisesti. Ilmastopaneelilta tulee ilmastolain mukaan kysyä lausuntoa sopeutumissuunnitelmaan. Kaikilla panelisteilla on ollut mahdollisuus osallistua lausunnon tekemiseen. Juhola

esitteli lausuntoa tarkemmin. Lausunnosta keskusteltiin. Todetaan keskustelu ja annetaan työryhmälle valtuudet täyttää lausuntoon keskustellut kohdat.

6. Raporttien käsittely ja hyväksyminen

a. Liikenteen päästökauppa / Lassi Ahlvik

Ahlvik (HY) esitteli raporttia. Fokuksena on tieliikenteen päästöjen laskeminen päästökaupan avulla. LVM valmistelee kansallista päästökauppaa tarvittaessa käyttöön otettavaksi. Samaan aikaan EU:ssa on keskustelussa ETS2 tieliikenteelle ja erillislämmitykselle. Raportti tarkastelee kansallisen ja EU:n laajuisen päästökaupan erilaisia toteuttamismahdollisuuksia ja näiden vaikutuksia. Yhteenvetona raportti tarjoaa työkalut siihen, miten EU:n ja kansallisen päästökaupan voi yhdistää. Raportista keskusteltiin. Päätetään hyväksyä raportti.

7. Viestintä / Autere

Autere kertoi viestinnän ajankohtaisista asioista.

a. Verkkosivut

Paneelin verkkosivut on tarkoitus uudistaa vuoden 2023 kesään mennessä. Aiheesta keskusteltiin.

b. COP27 – mediatyö

Leino kävi läpi tulevan YK:n ilmastoneuvottelun COP27:n agenda. Ollikainen on menossa paikan päälle Egyptiin. Autere kertoi paneelin viestinnästä kokoukseen liittyen. Aiheesta keskusteltiin.

c. Vaalipaneeli

Ensi kevään eduskuntavaalien alla on tarkoitus järjestää eduskuntavaalipaneeli yhdessä Luontopaneelin ja YTF:n kanssa samaan tapaan kuin ennen kuntavaaleja. Aiheesta keskusteltiin.

d. Tulevat päivämäärät ja julkaisut

Käytiin läpi tulevia tapahtumia ja julkaisujen suunniteltuja ajankohtia. Aiheesta keskusteltiin.

8. Hankkeiden kuulumiset – 5min per (osa)hanke

a. Oikeudenmukaisuus – kaikki työpaketit / Lund, Kivimaa, Käyhkö, Jaakkola, Juhola, Vainio

Kivimaa, Lund, Juhola ja Käyhkö kertoivat hankkeen kuulumisia. Hankkeesta keskusteltiin.

b. Liikenne – Kalkulaattori ja Malli / Seppälä

Seppälä kertoi liikennehankkeen ja autokalkulaattorin päivityksen kuulumisia. Hankkeista keskusteltiin.

c. Indikaattori / Juhola

Juhola kertoi hankkeen kuulumisia. Hankkeesta keskusteltiin.

d. Polku / Korhonen

Korhonen kertoi hankkeen kuulumisia. Hankkeesta keskusteltiin.

9. Ilmastopaneelin vuoden 2023 suunnittelua ja mahdolliset hanke- tai selvitystarpeet

Weaver kävi läpi tämän ja ensi vuoden talousarvioita ja keskustelussa olleita hankeideoita. Paneelin kauden viimeinen vuosi alkaa kohta ja tätä ajatellen nyt on viimeinen hetki käynnistää uusia hankkeita. Aiheesta keskusteltiin. Uusista hankkeista järjestetään marraskuussa erillinen sähköpostikokous. Bioenergiaan liittyvän hankkeen kanssa voidaan jo edetä, ja tästä Weaver ja Ollikainen tekevät ensimmäinen suunnitelmaversion.

10. Yhteistyö muiden paneelien kanssa / Leino

a. Keskustelut Ruotsin ilmastopaneelin kanssa

Ruotsin ilmastopaneeli on ehdottanut tapaamista huhtikuussa yhdessä muiden pohjoismaisten ilmastopaneelien kanssa. Tapaamiseen suhtauduttiin positiivisesti. Leino selvittää tapaamisen yksityiskohtia.

b. EU:n ilmastopaneelin tilaisuus

Asiasta lähetetään lisätietoa sähköpostitse.

11. Muut mahdolliset asiat

a. Seuraavat kokoukset

Marraskuun kokous on 29.11. Joulukuussa pidetään tarvittaessa lyhyt etäkokous. Rahoitus- ja hankeaihioiden päätöksiä varten pidetään erillinen etä- tai sähköpostikokous. Karttunen tekee Doodlen kevään kokousajoista.

b. Muut

Ei muita asioita.

12. Paneelin sisäiset asiat (vain panelistit ja sihteeri)

Ei sisäisiä asioita.

13. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:40.